

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร และวิเคราะห์ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และสามารถทำนายความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ ตามลำดับความสำคัญ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นพยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชนที่มีขนาดเตียงรับผู้ป่วยตั้งแต่ 150 เตียงขึ้นไป ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนโรงพยาบาลทั้งหมด 41 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

เพื่อให้ได้สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ดี ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. จำแนกโรงพยาบาลเอกชนออกเป็น 2 กลุ่ม ตามจำนวนเตียงที่เปิดให้บริการ ดังนี้คือ กลุ่มโรงพยาบาลเอกชนขนาดใหญ่ และกลุ่มโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลาง รวมทั้งสิ้น 41 แห่ง (ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ, 2543) โดย

กลุ่มโรงพยาบาลเอกชนขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงพยาบาลเอกชนที่มีจำนวนเตียงรับผู้ป่วยตั้งแต่ 300 เตียงขึ้นไป มีจำนวน 21 แห่ง

กลุ่มโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลาง ได้แก่ โรงพยาบาลเอกชนที่มีจำนวนเตียงรับผู้ป่วยตั้งแต่ 150-299 เตียง มีจำนวน 20 แห่ง

ส่วนกลุ่มโรงพยาบาลเอกชนที่มีขนาดต่ำกว่า 150 เตียง ไม่ได้ถูกเลือกให้เป็นตัวอย่างของประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มโรงพยาบาลดังกล่าว มีประชากรพยาบาลไม่

ถึง 30 คน และส่วนใหญ่เป็นพยาบาลที่มาจากโรงพยาบาลรัฐและปฏิบัติงานเป็นบางเวลา (Part time) จึงไม่สามารถเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรได้

2. เลือกโรงพยาบาลจากกลุ่มโรงพยาบาลแต่ละขนาด โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่ายและไม่เจาะจง (Simple Random Sampling) มาจำนวนร้อยละ 20 (ประกอบ กรรณสูต, 2529) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงพยาบาลเอกชนขนาดใหญ่ 4 แห่ง และโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลาง 4 แห่ง รวม 8 แห่ง มีพยาบาลวิชาชีพรวมทั้งสิ้น 1,280 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนโรงพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงพยาบาล

ขนาดของ โรงพยาบาล	จำนวนโรงพยาบาล	จำนวนโรงพยาบาล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนพยาบาลวิชาชีพใน โรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่าง
ใหญ่	21	4	670
กลาง	20	4	610
รวม	41	8	1,280

3. กำหนดขนาดตัวอย่างประชากร โดยวิธีคำนวณจากสูตร Yamanae (1970 อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูต, 2542)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของตัวอย่างประชากร

N = ขนาดของประชากร

e = ค่าความคาดเคลื่อนที่ผู้วิจัยยอมให้มีได้ 5% (.05)

สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{1,280}{1 + 1,280(.05)(.05)} \\ &= 305 \end{aligned}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ เป็นพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเอกชนเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 305 คน

4. คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากรในแต่ละโรงพยาบาลให้ได้ตามจำนวนตัวอย่างประชากรที่คำนวณไว้โดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต, 2542)

$$n_n = \frac{n_x N_n}{N}$$

- เมื่อ n_n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงพยาบาล
 n_x = จำนวนประชากรในแต่ละโรงพยาบาล
 N_n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างและจำนวนตัวแปรพยากรณ์ จะมีผลต่อความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 และอำนาจสถิติทดสอบในการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์หาคอน โดยที่อัตราส่วนระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างต่อจำนวนตัวแปรพยากรณ์ ต้องเท่ากับ 10:1 (Halinske และ Feldt, 1970; Miller และ Kuncce, 1978 อ้างถึงใน แสงจันทร์ เจริญพงศ์, 2536) นอกจากนี้ยังพบว่า เมื่อเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างมากขึ้นเป็น 15 และ 20 เท่า ของตัวแปรพยากรณ์แล้ว จะทำให้ค่าความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 น้อยกว่าค่าความคลาดเคลื่อนที่คาดหวังตามระดับนัยสำคัญที่กำหนด (แสงจันทร์ เจริญพงศ์, 2536) ดังนั้นในเบื้องต้นผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็น 15 เท่าของตัวแปรพยากรณ์ ซึ่งมีทั้งสิ้น 15 ตัวแปร เมื่อนำมากำหนดขนาดตัวอย่างประชากรพบว่า ต้องใช้ขนาดตัวอย่าง ไม่น้อยกว่า 225 คน นอกจากนี้ หากผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างในโรงพยาบาลใด น้อยกว่า 30 คน ได้ปรับเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้เป็น 30 คน เพื่อให้ได้ตัวแทนที่ดีของประชากร (ประคอง กรรณสูต, 2542) ทำให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 321 คน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเอกชน
เขตกรุงเทพมหานคร

โรงพยาบาล	จำนวนเตียง รับผู้ป่วย (เตียง)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง ที่คำนวณได้ (คน)	กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด (คน)
ขนาดใหญ่				
เกษมราษฎร์ บางแค	500	120	28	30
ยันฮี	400	200	48	48
เจ้าพระยา	400	100	24	30
พญาไท 1	350	250	60	60
ขนาดกลาง				
ศิริรินทร์	180	120	28	30
พระราม 9	160	150	36	36
พญาไท 3	150	240	57	57
นครรณ	150	100	24	30
รวม		1,280	305	321

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างและป้องกันผลกระทบด้านจริยธรรมที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ตอบแบบสอบถามและผู้บริหารโรงพยาบาล โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างรับทราบ และดำเนินการเก็บข้อมูล เฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ยินยอมเข้าร่วมโครงการเท่านั้น กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะหยุดหรือปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยการปฏิเสธนี้ไม่มีผลใดๆต่อกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น กลุ่มตัวอย่างไม่ต้องระบุชื่อ-นามสกุล และสามารถแสดงความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถามได้ตามความเป็นจริง หากข้อความใดที่กลุ่มตัวอย่างรู้สึกลำบากใจในการให้ข้อมูล ก็มีสิทธิที่จะไม่ตอบข้อความบางข้อได้ ข้อมูลดิบที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับและอยู่ในที่ปลอดภัย ไม่มีการอ้างอิงถึงตัวบุคคลและโรงพยาบาลที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัด ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น เมื่อสิ้นสุดการทำวิจัยและสรุปผลการวิจัยเป็นรูปเล่มแล้ว จะทำลายแบบสอบถามทั้งหมด และเสนอผลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวัดตัวแปรแต่ละด้านที่ทำการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรพยากรณ์ 3 ด้าน และตัวแปรเกณฑ์ 1 ตัวแปร ดังนั้นแบบสอบถามจึงแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจในงาน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของหัวหน้าหรือผู้ปวย
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน

วิธีการสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากตำรา วารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัยต่างๆ และสภาพการณ์ที่เป็นจริงในปัจจุบัน ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมของหัวหน้าหรือผู้ปวย และความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงานของพยาบาลประจำการ
2. สร้างแบบสอบถามทั้ง 4 ตอน และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
3. หลังจากปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับประชากรที่ศึกษา เพื่อวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบ (Reliability)
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาล เอกชน เขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 6 ข้อ ลักษณะเป็นคำถามให้เลือกตอบและเติมคำ โดยทำเครื่องหมายหน้าข้อความที่กำหนดให้ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล รายได้ และแผนกที่ปฏิบัติงาน

สำหรับข้อคำถามในตอนที่ 2-4 นี้ แต่ละรายการจะมีคำตอบให้แสดงความ คิดเห็น ว่าผู้ตอบเห็นด้วยหรือไม่ ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) 7 ระดับ โดยให้คะแนนตามระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ ทั้งนี้ได้แบ่งลักษณะของข้อความในแต่ละตอนออกเป็น 2 ประเภท คือ ข้อความเชิงรับ (Positive) และข้อความเชิงปฏิเสธ (Negative) โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นแตกต่างกันดังนี้

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ค่อนข้าง ไม่เห็นด้วย	เฉยๆ ไม่แน่ใจ	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
เชิงรับ	1	2	3	4	5	6	7
เชิงปฏิเสธ	7	6	5	4	3	2	1

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามความพึงพอใจในงานของ ปัทมาภรณ์ สรรพรชัยพงษ์ (2545) สร้างขึ้นจากแนวคิดของ Stamps และ Piedmont (1986) โดย ปัทมาภรณ์ สรรพรชัยพงษ์ ได้นำไปใช้กับพยาบาลประจำการ งานผู้ป่วยใน โรงพยาบาลชุมชนภาคกลาง เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ค่าตอบแทน ความเป็นอิสระ ลักษณะงาน นโยบายองค์การ สถานภาพของวิชาชีพ และการปฏิสัมพันธ์ในหน่วยงาน ได้ค่าความเชื่อมั่น .90 จากข้อคำถาม 39 ข้อ ผู้วิจัยจึงได้ปรับข้อคำถามให้เข้ากับบริบทของการศึกษาในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ได้ข้อคำถาม 24 ข้อ นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ นำมาแก้ไขและทดลองใช้กับพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลเมืองสมุทรปราการจำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเที่ยง ได้ข้อคำถามทั้งหมด 26 ข้อ โดยทุกข้อคำถามเป็นข้อความเชิงรับ ประกอบด้วย

ค่าตอบแทน	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 1-5)
ความเป็นอิสระ	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 6-10)
ลักษณะงาน	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 11-14)
นโยบายองค์การ	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 15-18)
สถานภาพของวิชาชีพ	จำนวน 3 ข้อ (ข้อ 19-21)
การมีปฏิสัมพันธ์ในหน่วยงาน	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 22-26)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของหัวหน้าหอผู้ป่วย ซึ่ง

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของหัวหน้าหอผู้ป่วย ของ ภัทรา เผือกพันธ์ (2545) ที่สร้างขึ้นจากแนวคิดของ Sashkin (1982) โดย ภัทรา เผือกพันธ์ ได้นำไปใช้กับพยาบาลประจำการ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และการมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง ได้ค่าความเชื่อมั่น .97 จากข้อคำถาม 19 ข้อ ผู้วิจัยจึงได้ปรับข้อคำถามให้เข้ากับบริบทของการศึกษาในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ นำมาแก้ไขและทดลองใช้กับพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลเมืองสมุทรปราการ จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเที่ยง ได้ข้อคำถาม 16 ข้อ โดยทุกข้อคำถามเป็นข้อความเชิงรับ ประกอบด้วย

การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 1-4)
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 5-8)
การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 9-12)
การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 13-16)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน ของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่ง

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถาม ความตั้งใจที่จะลาออกจากงาน ของ นื่องนุช ภูมิสนธิ์ (2539) ที่สร้างขึ้นจากแนวคิดความตั้งใจที่จะลาออกจากองค์การ ของ Michaels และ Spector (1982), Arnold และ Feldman (1982), William และ Hazer (1986) โดย นื่องนุช ภูมิสนธิ์ ได้นำไปใช้กับพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร แบบวัดนี้มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 5 ข้อ เนื้อหาเกี่ยวกับการมีความคิด ความต้องการ และการมีแผนการที่แน่นอนที่จะลาออก รวมถึงความเป็นไปได้ที่จะตัดสินใจลาออก โอนย้าย ได้ค่าความเชื่อมั่น .87 ผู้วิจัยจึงได้ปรับข้อคำถามให้เข้ากับวัตถุประสงค์และบริบทของการศึกษาในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ นำมาแก้ไขและทดลองใช้กับพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลเมืองสมุทรปราการ จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเที่ยง ได้ข้อคำถาม 5 ข้อ โดยข้อที่ 1, 2, 3 เป็นข้อความเชิงรับ และ ข้อ 4, 5 เป็นข้อความเชิงปฏิเสธ

การแปลผลค่าคะแนน

การแปลผลค่าคะแนนของตัวแปร ความพึงพอใจในงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมของหัวหน้าหอผู้ป่วย และความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน แปลผลคะแนนโดยถือตามเกณฑ์เฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
6.50 – 7.00	มากที่สุด
5.50 – 6.49	มาก
4.50 – 5.49	ค่อนข้างมาก
3.50 – 4.49	ปานกลาง
2.50 – 3.49	ค่อนข้างน้อย
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ความครอบคลุมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ พร้อมทั้งปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในด้านวิชาการ ด้านการบริหาร และ/หรือ ด้านการปฏิบัติการพยาบาล จำนวน 8 ท่าน ตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องและขอบเขตของเนื้อหา ความรัดกุมในการใช้ภาษา การตีความหมายของข้อความ รวมทั้งข้อเสนอนั้นในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม แล้วนำข้อเสนอนั้นที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา โดยถือเกณฑ์ความเห็นสอดคล้องและการยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ใน 8 ท่าน ซึ่งมีจำนวนข้อคำถามที่ต้องปรับปรุง ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ปรับปรุงความชัดเจนของตัวแปรรายได้ในแต่ละช่วงไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจในงาน

ปรับปรุงการใช้ภาษา จำนวน 15 ข้อ

ปรับความชัดเจนของความหมาย จำนวน 6 ข้อ

	ตัดข้อคำถามออก	จำนวน	1	ข้อ
	เพิ่มข้อคำถามใหม่	จำนวน	3	ข้อ
ตอนที่ 3	แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของหัวหน้าหอผู้ป่วย			
	ปรับปรุงการใช้ภาษา	จำนวน	3	ข้อ
	ปรับความชัดเจนของความหมาย	จำนวน	10	ข้อ
	ตัดข้อคำถามออก	จำนวน	3	ข้อ
	เพิ่มข้อคำถามใหม่	จำนวน	1	ข้อ
ตอนที่ 4	แบบสอบถามความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน			
	ปรับปรุงการใช้ภาษา	จำนวน	1	ข้อ
	ปรับความชัดเจนของความหมาย	จำนวน	5	ข้อ

ส่วนเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผลค่าคะแนน ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ หลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ได้แบบสอบถามความพึงพอใจในงาน จำนวน 26 ข้อ แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 14 ข้อ และแบบสอบถามความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน จำนวน 5 ข้อ

2. การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขความตรงเชิงเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try out) กับพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลเมืองสมุทรปราการ จำนวน 30 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (ประคอง กรรณสูต, 2542) ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistical Package for the Social Science for Window) และหลังจากนำไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างประชากรแล้ว นำมาหาค่าความเที่ยงอีกครั้งหนึ่งด้วยวิธีการเดียวกัน เพื่อเปรียบเทียบกับค่าที่คำนวณไว้ในครั้งแรก ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมของหัวหน้าหอผู้ป่วย และความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ

แบบสอบถาม	ค่าความเที่ยง ของเครื่องมือวิจัย (n = 30)
ความพึงพอใจในงาน	.93
ด้านค่าตอบแทน	.93
ด้านความเป็นอิสระ	.92
ด้านลักษณะงาน	.93
ด้านนโยบายองค์กร	.93
ด้านสถานภาพของวิชาชีพ	.93
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ในหน่วยงาน	.93
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของหัวหน้าหอผู้ป่วย	.92
การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย	.92
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	.92
การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา	.92
การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง	.92
ความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน	.93

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 8 แห่ง อย่างไม่เป็นทางการ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
2. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลและหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 8 แห่ง พร้อมด้วยโครงร่างวิทยานิพนธ์ และตัวอย่างแบบสอบถาม เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยอย่างเป็นทางการ

3. เมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละโรงพยาบาล เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการวิจัย พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

4. นำแบบสอบถามที่จัดเตรียมไว้เป็นชุดๆ พร้อมทั้งแนบของเปล่าติดแสตมป์และเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัยเพื่อส่งกลับทางไปรษณีย์ ไปยังหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลและผู้รับผิดชอบในแต่ละโรงพยาบาล เพื่อส่งมอบแก่ผู้ตอบแบบสอบถามตามที่ระบุไว้หน้าซอง โดยขอความร่วมมือผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ส่งแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์ อย่างช้าภายใน 6 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม 2549 ถึงวันที่ 25 กันยายน 2549 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 321 ชุด ได้รับคืนมา 295 ชุด

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล คือตอบครบทุกตอนและทุกข้อ ตัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ทิ้ง เหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 293 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.28

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistical Package for the Social Science for Window) ในการประมวลผลข้อมูล มีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล รายได้และแผนกที่ปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percent)

2. วิเคราะห์ข้อมูล อายุ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ความพึงพอใจในงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมของหัวหน้าหอผู้ป่วย และความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงาน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหากกลุ่มตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงานของพยาบาลประจำการ โดยมีลำดับขั้นต้นในการคำนวณ ดังนี้

3.1 ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (ดังแสดงไว้ในภาคผนวก จ)

3.2 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุและระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ความพึงพอใจในงาน และการบริหารแบบมีส่วนร่วมของหัวหน้าหอผู้ป่วย กับตัวแปรเกณฑ์ คือ ความตั้งใจที่จะคงอยู่ในงานโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้

เมื่อ r เข้าใกล้ 1.00 ประมาณ 0.70 - 0.90 มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

เมื่อ r เข้าใกล้ 0.50 ประมาณ 0.30 - 0.67 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

เมื่อ r เข้าใกล้ 0.00 ประมาณ 0.29 และต่ำกว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ส่วนเครื่องหมาย + หรือ - แสดงถึงลักษณะของความสัมพันธ์ คือ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีลักษณะตามกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีลักษณะตรงกันข้าม (ประคอง กรรณสูต, 2541)

3.3 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

3.4 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยการทดสอบค่ารวมเอฟ (Overall F-test)

3.5 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ (b) ในรูปคะแนนดิบ

3.6 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ แต่ละตัวจะส่งผลต่อตัวแปรเกณฑ์หรือไม่ค่า โดยการทดสอบค่า t - test

3.7 หาค่าคงที่ของสมการพยากรณ์

3.8 สร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน